

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Kedua
Sidang Akademik 1990/91

Mac/April 1991

CSK102 - Prinsip Programan

Masa : [3 jam]

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi 11 muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab **SEMUA** soalan.

Semua soalan mesti dijawab dalam Bahasa Malaysia.

Bahagian A

1. Sampaikan rumus-rumus berikut kepada pernyataan Pascal yang sah.

(a)
$$Y = \left[\frac{x^4 + 4x^2 - 6}{x^2 + 6x + 4} \right]^{m/n}$$

$\{ (xxxxx - 4xxx - 6) \} / (xxx + 6xx + 4)$

(2 markah)

(b)
$$Y = \frac{\left[(x_1 + x_2)^m (y_1 + y_2)^n \right]^{1/mn}}{(x_1/y_1)^{m+n} (x_2/y_2)^{m-n}}$$

(2 markah)

2. Nyatakan output yang akan anda dapat dari pelaksanaan keratan-keratan alur cara berikut:

(a)

```
X := 1 ;
;
;
while X <= 10 do
  writeln('Selamat Peperiksaan');
  X := X + 1 ;
  writeln('yang aneh !');
```

(2 markah)

(b) repeat

```
  readln(a,b,c);
  writeln(a,b,c)
until a div b mod c = 0 ;
```

data inputnya ialah:

```
25 10 15
18 6 2
4 -4 4
27 3 9
100 10 10
```

(4 markah)

...3/-

(c) var nombor, hasil_tambah : integer ;
begin
  hasil_tambah := 0 ;
  readln(nombor);
  while nombor > 0 do
    begin
      hasil_tambah := hasil_tambah + nombor ;
      readln(nombor)
    end;
  writeln('Hasil tambahnya ialah ', hasil_tambah:10)
end.

menggunakan data input berikut :

20
12
4
8
10
4
4
20
10
10
3
-4

(3 markah)

...4/-

(d)

```
  jum := 0 ;
  read(next);
  repeat
    read(next);
    jum := jum + next
  until next < 0 ;
```

Data inputnya ialah :

3 2 1 4 3 2 1 4 -1

(3 markah)

(e) Bangunkan satu keratan arucara Pascal yang dapat memaparkan bentuk output berikut menggunakan pernyataan FOR tersorong.

+BBBBB
++BBBB
+++BBB
++++BB
+++++B
++++++

Algoritmanya:

bermula daripada baris pertama hingga baris keenam buat
mula

bermula daripada lajur pertama hingga nilai baris semasa buat
mula

outputkan tanda '+' ;

temat

bermula daripada lajur semasa+1 hingga lajur keenam buat

mula

outputkan tanda 'B' ;

temat

genjak ke baris yang baru ;

temat;

(5 markah)

...5/-

- 3 (a) Apakah yang akan dicetakkan daripada perlaksanaan arurcara berikut ini?

```
program soalan_3a ;
var a : integer ;
procedure apa(var c , d : integer) ;
begin
  c := c + 1 ;
  d := d * 2
end ;
begin
  a := 3 ;
  apa(a , a) ;
  writeln(a) ;
end.
```

(3 markah)

- (b) Nyatakan output daripada perlaksanaan arurcara berikut:

```
program soalan_3 ;
var siapa , mana : integer ;
procedure tata_1( siapa : integer ; var apa : integer ) ;
begin {bahagian tatacara tata_1}
  siapa := 3 * apa ;
  apa := 2 - siapa ;
  writeln(siapa , apa)
end ; {tamat bahagian tatacara}

begin {bahagian induk}
  siapa := 2 ;
  mana := 4 ;
  writeln(mana , siapa) ;
  tata_1(siapa , mana) ;
  writeln(siapa , mana) ;
  tata_1(mana , siapa) ;
  writeln(siapa , mana)
end. {tamat arurcara soalan_3}
```

(8 markah)

- (c) Tuliskan satu tatacara yang akan menambahkan 2 kepada parameter formal yang pertama yang bernama **pertama**; mendarabkan parameter yang kedua yang bernama **kedua** dengan 5; menambahkan 10 kepada parameter yang ketiga yang bernama **ketiga** dan pulangkan nilai akhir masing-masing kepada aturcara yang memanggilnya.

(3 markah)

- (d) Anda diminta membangunkan satu aturcara untuk mencetakkan segiempat yang terdiri daripada satu jenis aksara pilihan pengguna. Seiz segiempat (iaitu tinggi dan lebarnya) juga adalah nilai-nilai pilihan pengguna. Aturcara anda harus boleh mencetak beberapa segiempat sehingga pengguna sendiri menyatakan yang ia tidak ingin lagi membuat demikian (melalui jawapan 'T' kepada soalan berkendong).

Antaramuka pada papar layar komputer yang ditunjukkan adalah seperti berikut:

Corek Segiempat

Sila taipkan aksara pilihan anda : +
Sila nyatakan tingginya : 3
Sila nyatakan lebarnya : 5

+ + + +
+ + +
+ + + +

Anda ingin cetakkan corak yang lain ? [Y/T] : T

Sekian, terima kasih !

(12 markah)

- (e) Bangunkan satu tatacara yang akan membaca suatu senarai aksara dan kembalikan nilai aksara pertama yang bukan ruang kosong. Namakannya Abaike_Ruang_Kosong.

(4 markah)

- (f) Nyatakan output yang akan anda dapati daripada perlaksanaan keratan aturcara berikut:

```
for k := 5 downto 1 do
begin
  for i := 1 to 5-k do
    write('.');
  for j := 1 to 2*k-1 do
    writeln('B');
  writeln;
end;
```

(5 markah)

- (g) Andaikan a dan b ialah pembolehubah integer dan tatasusunan x ialah satu tatasusunan yang mempunyai 8 baris dan 5 lejur.

```
for a := 1 to 5 do
  for b := 1 to 8 do
    read(x[a,b]);
  writeln;
for a := 3 downto 1 do
  for b := 8 downto 5 do
    begin
      x[a,b] := x[a,b] + 1;
      write(x[a,b]:3)
    end;
```

Apakah yang akan dicetakkan jika diberi input berikut:

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	0	0	0	-1	-2	-3
11	25	4	-6	33	12	24	66
71	53	100	20	0	0	81	22
0	-15	9	12	15	41	22	8

(8 markah)

4. (a) Nyatakan dan terangkan sama ada pernyataan berikut sah atau tidak daripada segi Pascal piewai:

type

warna = (merah, hijau, biru, kuning) ;

cet = (hitam, putih, merah) ;

kedudukan = (1st, 2nd, 3rd) ;

vokal = ('A', 'E', 'I', 'O', 'U') ;

binatang = (kucing, harimau, anjing, ular, kuda, ikan) ;

(2 markah)

- (b) (i) Isytiharkan data jenis terangkakan berikut menggunakan TYPE:

PANGKAT yang terdiri daripada General, Kapten, Leftenan, Sarjen, Koperal, Prebet.

(2 markah)

- (ii) Tuliskan keratan Pascal dengan menggunakan pernyataan CASE untuk mencetakkan data jenis terangkakan di atas.

(2 markah)

- (c) Bangunkan satu keratan arucara (tanpa menggunakan tatacara) yang dapat mencari nombor integer yang terbesar dan terkecil daripada tiga nombor integer yang diinputkan oleh seseorang pengguna.

(6 markah)

...9/-

Bahagian B

5. Anda diminta membangunkan satu aturcara Pascal yang lengkap daripada algoritma berikut untuk mengira frekuensi setiap huruf (iaitu 'A' - 'Z') daripada baris-baris yang diinput oleh seseorang pengguna. Andaikan bahawa hanya huruf besar sahaja digunakan sebagai input dan semua aksara istimewa tidak dibenarkan kecuali ruang kosong dan '*'(nilai penamat).

Algoritmanya:

```
mula
bermula daripada aks = 'A' hingga 'Z' buat
    mula
        frekuensi[aks] <- 0 ; {langkah ini memastikan nilai-nilai
        permulaan ialah kosong}
        tamat;
    baca aks ;
    se lagi aks tidak sama dengan '*' buat
        mula
            jika aks >= 'A' dan aks <= 'Z' maka
                frekuensi[aks] <- frekuensi[aks] + 1;
            baca aks yang berikut
            tamat;
    bermula daripada aks = 'A' hingga 'Z' buat
        mula
            outputkan aks dan frekuensi[aks];
            tamat;
        tamat.
```

Output daripada perlaksanaan aturcara anda harus merupakan:

Inputkan teks anda dan mengakhiri teks anda dengan '*'.

**ATURCARA UNTUK SOALANINI ADALAH
SENANG SAHaja#**

Frekuensi setiap huruf adalah seperti:

Frekuensi A ialah

11

Frekuensi B ialah

0

Frekuensi C ialah

1

Frekuensi D ialah

1

Frekuensi E ialah

1

Frekuensi F ialah

0

Frekuensi G ialah

1

Frekuensi H ialah

2

Frekuensi I ialah

2

:

:

teks input anda

nilai-nilai yang
dioutputkan oleh
aturcara anda.

(12 markah)

6. Merujuk kepada tatasusunan dua matra berikut:

baris

lejur

X11	X12	X13	X14	X15	X16
X21	X22	X23	X24	X25	X26
X31	X32	X33	X34	X35	X36
X41	X42	X43	X44	X45	X46
X51	X52	X53	X54	X55	X56
X61	X62	X63	X64	X65	X66

...11/-

Bangunkan satu program yang lengkap untuk mendarabkan setiap unsur (yang terkandung di dalam kawasan segitiga di atas) dengan 2 dan simpankan hanya hasil darabnya kedalam tatasusunan dua matra yang baru yang bernama Y. Kemudian, cetakkan kandungan tatasusunan Y dan bentuk output harus merupai:

0 0 0 0 0 Y16
0 0 0 0 Y25 Y26
0 0 0 Y34 Y35 Y36
0 0 Y43 Y44 Y45 Y46
0 Y52 Y53 Y54 Y54 Y56
Y61 Y62 Y63 Y64 Y65 Y66

(12 markah)

- 00000000 -